

sekce dohledu nad finančním trhem II

V Praze dne 12. února 2025
Č.j. 2025 / 14924 / 650
Ke sp.zn. Sp/2024/281/658
Počet stran: 17

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“) a podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“) rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“ nebo „přestupkový zákon“) zahájeném dne 7. 8. 2024 vydáním příkazu č. j. 2024/92062/650 s **Jiřím Zachem, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice**, takto:

I.

Jiří Zach, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice, se uznává vinným, že bez příslušného oprávnění v období od 3. 9. 2021 do 17. 5. 2023 neoprávněně poskytl prostřednictvím peer-to-peer platformy provozované na webových stránkách www.JBank.cz a www.julu.cz společností P2P Investments s.r.o., IČO 070 19 505, se sídlem Pražská 84/15, Vnitřní Město, 301 01 Plzeň, celkem 116 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 4 340 000 Kč;

t e d y

v rozporu s ustanovením § 7 ZSÚ poskytoval spotřebitelské úvěry;

č í m ž s e d o p u s t í l

přestupku podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) ZSÚ;

z a c o ž s e m u u k l á d á

podle ustanovení § 157 odst. 3 písm. c) ZSÚ pokuta ve výši 300 000 Kč (slovy tři sta tisíc korun českých). Pokutu je Jiří Zach, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice, povinen zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je rodné číslo plátce.

II.

Jiřímu Zachovi, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolal porušením svých právních povinností, ve výši 2 500 Kč (slovy dva tisíce pět set korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je Jiří Zach, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice, povinen zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky vedený u České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je rodné číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

1. Fyzická osoba Jiří Zach, datum nar. 13. 12. 1978, bytem tř. Tomáše Bati 1827, 765 02 Otrokovice (dále jen „účastník řízení“).
2. Účastník řízení nedisponuje žádným oprávněním k poskytování spotřebitelských úvěrů ve smyslu ustanovení § 7 ZSÚ.

Postup před vydáním příkazu

3. Dne 8. 6. 2023 správní orgán obdržel podnět od Finančního arbitra evidovaný pod č. j. 2023/0071818/CNB/650. Finanční arbitr na základě své činnosti upozornil správní orgán na to, že na základě mimosoudního řešení spotřebitelského sporu, ve kterém se spotřebitel (dlužník) domáhal určení neplatnosti smlouvy z důvodu celkové odměny věřitele pro rozpor s dobrými mravy, mohlo dojít ze strany investora a ze strany společnosti P2P Investments s.r.o., IČO 070 19 505, se sídlem Pražská 84/15, Vnitřní Město, 301 01 Plzeň (dále jen „společnost P2P Investments“) k neoprávněnému poskytnutí a zprostředkování spotřebitelského úvěru.
4. Dne 19. 6. 2023 proto správní orgán odeslal společnosti P2P Investments výzvu č. j. 2023/075920/CNB/650, ve které mimo jiného si vyžádal seznam všech investorů, kteří poskytli zápůjčku v období od 1. 5. 2020 do 31. 5. 2023, smluvní dokumentaci, výpisy z bankovních účtů, na kterých jsou vedeny klientské platební prostředky, a podrobný popis toho, jak probíhá investice do zápůjček.
5. Další výzvou č. j. 2023/099735/CNB/650 ze dne 3. 8. 2023 si správní orgán vyžádal po společnosti P2P Investments seznam všech zápůjček, které poskytl mimo jiného investor Jiří Zach včetně kompletní smluvní dokumentace uzavřené mezi společností P2P Investments a tímto investorem.
6. Poslední výzvou č. j. 2024/44542/650 ze dne 9. 4. 2024 si správní orgán po společnosti P2P Investments vyžádal kopie smluv, které byly v období od 1. 5. 2020 do 31. 5. 2023 uzavřeny mezi vybranými žadateli o úvěr (spotřebiteli) a investorem Jiřím Zachem.

Průběh správního řízení

7. Správní orgán dne 7. 8. 2024 zahájil s účastníkem řízení správní řízení vedené pod sp. zn. Sp/2024/281/658, a to vydáním příkazu ze dne 7. 8. 2024, č. j. 2024/92062/650 (dále jen „Příkaz“).¹
8. Dne 16. 8. 2024 účastník řízení podal proti Příkazu odpor (dále jen „Odpor“).²
9. Dne 17. 9. 2024 zaslal správní orgán účastníku řízení písemnost se sdělením, že má možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Účastníku řízení byla v dané písemnosti stanovena lhůta 10 pracovních dnů ode dne jejího doručení.³
10. Dne 14. 10. 2024 správní orgán obdržel doplnění Odporu.⁴
11. Dne 16. 10. 2024 na základě udělené plné moci účastníkem řízení Mgr. et Bc. Jan Trávníček nahlédl do správního spisu.⁵

Právní úprava

12. Podle ustanovení § 419 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.
13. Podle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
14. Podle ustanovení § 2 odst. 1 ZSÚ⁶ je spotřebitelským úvěrem odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.
15. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) ZSÚ je poskytováním spotřebitelského úvěru 1. nabízení možnosti sjednat spotřebitelský úvěr vlastním jménem a na vlastní účet, 2. předkládání návrhu na sjednání spotřebitelského úvěru vlastním jménem a na vlastní účet, 3. provádění přípravných prací směřujících vlastním jménem a na vlastní účet ke sjednání spotřebitelského úvěru, včetně poskytování doporučení vedoucího ke sjednání spotřebitelského úvěru, 4. sjednávání spotřebitelského úvěru vlastním jménem a na vlastní účet, nebo 5. výkon práv a plnění povinností ze smlouvy o spotřebitelském úvěru osobou, která spotřebitelský úvěr se spotřebitelem sjednala.
16. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) ZSÚ je poskytovatelem ten, kdo jako podnikatel

¹ Viz spis sp. zn. Sp/2024/283/658, č. listu 2-14.

² Viz spis sp. zn. Sp/2024/283/658, č. listu 15-16.

³ Viz spis sp. zn. Sp/2024/283/658, č. listu 17-18.

⁴ Viz spis sp. zn. Sp/2024/283/658, č. listu 20.

⁵ Viz spis sp. zn. Sp/2024/283/658, č. listu 19. a 21-23.

⁶ ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1. 9. 2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním účinným od 1. 9. 2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétní zákonem stanovené povinnosti, která je relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též její trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušení právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení. A proto správní orgán pro přehlednost uvádí jen ZSÚ.

poskytuje spotřebitelský úvěr.

17. Podle ustanovení § 7 ZSÚ platí, že poskytovat spotřebitelský úvěr jako podnikatel je oprávněna pouze a) banka, zahraniční banka a zahraniční finanční instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost bank, b) spořitelni a úvěrní družstvo za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost spořitelních a úvěrních družstev, c) platební instituce a zahraniční platební instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, d) poskytovatel platebních služeb malého rozsahu za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, e) instituce elektronických peněz a zahraniční instituce elektronických peněz za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk, f) vydavatel elektronických peněz malého rozsahu za podmínek stanovených zákonem upravujícím platební styk a g) nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru (§ 9) za podmínek stanovených tímto zákonem.
18. Podle ustanovení § 9 ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je právnická osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr na základě oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, které jí udělila Česká národní banka. Podmínky udělení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, řízení o žádosti o udělení oprávnění k této činnosti a některé požadavky na výkon této činnosti stanoví § 10, § 11 a § 15 zákona o spotřebitelském úvěru.
19. Podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) ZSÚ právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s ustanovením § 7 neoprávněně poskytuje spotřebitelský úvěr.
20. Podle ustanovení § 157 odst. 3 písm. c) ZSÚ za přestupek podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) téhož zákona lze uložit pokutu do 20 000 000 Kč.

Zjištění správního orgánu

21. Správní orgán zjistil, že společnost P2P Investments nejméně od 10. 8. 2020⁷ do 31. 8. 2022⁸ prostřednictvím peer-to-peer platformy (dále jen „P2P platforma“)⁹ provozované na webových stránkách www.JBank.cz nabízela investorům možnost zhodnotit svoje peníze poskytováním zápůjček spotřebitelům, a to včetně veškerého servisu. Současně na těchto webových stránkách byla spotřebitelům nabízena možnost získat půjčku i v případech, ve kterých si nemohou půjčit peníze od své banky z důvodu krátké kreditní historie nebo nepravidelného příjmu. Od 1. 9. 2022¹⁰ nabídka investování prostřednictvím poskytování zápůjček spotřebitelům a nabídka možnosti získat půjčku byla společnosti P2P Investments zpřístupněna prostřednictvím P2P platformy provozované na webových stránkách www.julu.cz.

⁷ Viz CD „Podklady“: záznam webových stránek\Snímek obrazovky_2-7-2024_12126_web.archive.org.jpeg.

⁸ Viz CD „Podklady“: záznam webových stránek\Snímek obrazovky_2-7-2024_121942_web.archive.org.jpeg a P2P Investments\ Odpověď na výzvu č.

1_070580\CNB_odpoved_na_vyzvu_predlozeni_podkladu_na_vyzvu_z_22_6_2022_P2P_Investments_s.r.o..pdf.

⁹ P2P platforma je online platforma zpřístupněná prostřednictvím webových stránek, která slouží ke zprostředkování Peer-to-peer půjček nebo P2P půjček. Peer-to-peer půjčka nebo P2P půjčka je půjčována lidem přímo od lidí. Uživatelé této online platformy přímo mezi sebou uzavírají obchody.

¹⁰ Viz CD „Podklady“: záznam webových stránek\Snímek obrazovky_2-7-2024_121942_web.archive.org.jpeg a záznam webových stránek\Snímek obrazovky_2-7-2024_122042_web.archive.org.jpeg.

22. Ze záznamů webových stránek www.JBank.cz a www.julu.cz vyplývá, že byly nabízeny spotřebitelské úvěry od 5 000 Kč, kde podle příkladu u zápůjčky ve výši 30 000 Kč se splatností po dobu 3 roků byl úrok 40 % p.a.
23. K průběhu investování do zápůjček společnost P2P Investments sdělila¹¹, že aby mohl investor poskytovat zápůjčky žadatelům o úvěr (spotřebitelům), tak se musel zaregistrovat a zaslat občanský průkaz. Po schválení profilu získal investor náhled na žádosti žadatelů o úvěr včetně dokumentů, které žadatel o úvěr k žádosti o úvěr přiložil (mohlo se jednat o výpisy z bankovních účtů, výplatní pásky, pracovní smlouvy, výpisy z katastru nemovitostí apod.). Investor měl též náhled na vzor Smlouvy o zápůjčce. Následně docházelo k akceptaci žadatele o úvěr investorem, když byl žadatel o úvěr vyzván k podepsání Smlouvy o zápůjčce. Žadatel o úvěr byl systémem připuštěn k podepsání Smlouvy o zápůjčce v případě, pokud se nenacházel v insolvenční nebo v exekuci. Zda je žadatel o úvěr v exekuci, zjišťovala společnost P2P Investments manuálně prostřednictvím Centrální evidence exekucí na webových stránkách <https://www.ceecr.cz>. Zda je žadatel v insolvenční, zjišťovala společnost P2P Investments automaticky prostřednictvím informačního systému, který prováděl automatickou kontrolu v insolvenčním rejstříku. Smlouva o zápůjčce byla podepisována prostřednictvím podpisového kódu, který žadatel o úvěr nebo investor obdrželi na e-mailovou adresu, kterou uvedli při registraci. Po podepsání Smlouvy o zápůjčce investorem se pod tlačítkem „Investovat“ zobrazily bankovní údaje pro poskytnutí zápůjčky.
24. Mezi společností P2P Investments a investory byla uzavírána Smlouva o spolupráci¹², ve které se společnost P2P Investments podle vzorové verze zavázala pro investory vykonávat následující činnosti:
- Provéřit žadatele o úvěr v insolvenčním rejstříku a centrální evidenci exekucí;
 - Vyhotovit smluvní dokumentaci ke Smlouvě o zápůjčce a v případě shodného projevu vůle zajistit její uzavření;
 - V případě uzavření Smlouvy o zápůjčce a po následném poukázání částky zápůjčky investorem na účet společnosti P2P Investments poukázat částku zápůjčky na účet žadatele o úvěr, sníženou o částku odměny ve výši 5 % z celkové dlužné částky za každou jednotlivou uzavřenou Smlouvu o zápůjčce, nejméně však 1 000 Kč;
 - V případě uzavření Smlouvy o zápůjčce zajistit správu této zápůjčky, především přijímání splátek, mimořádných splátek, splátek v prodlení a následné poukazování těchto splátek na účet investora, a to ve lhůtě 5-ti pracovních dnů;
 - Zasílat upomínky v elektronické formě v případě prodlení dlužníka;
 - Za předpokladu udělení plné moci vymáhat nesplacené pohledávky zápůjčky prostřednictvím advokáta soudní cestou.

¹¹ Viz CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 2\

Odpoved_na_vyzvu_k_poskytnuti_podkladu_a_informaci_pro_ucely_vykonu_dohledu.pdf.

¹² Viz CD „Podklady“: P2P Investments\Odpověď na výzvu č. 1_070581\Smlouva_o_spolupraci_master.pdf.

25. Žadatelem o půjčku podle webových stránek www.JBank.cz a www.julu.cz mohl být občan České republiky nebo osoba s trvalým pobytem na území České republiky za předpokladu, že byli starší 18-ti let.¹³ Správní orgán ověřil, že Smlouva o zápůjčce byla uzavírána mezi investorem (věřitelem) a žadatelem o úvěr (dlužníkem), který byl spotřebitelem.¹⁴
26. Správní orgán na základě odpovědi k výzvě č. j. 2023/075920/CNB/650 ze dne 19. 6. 2023 zjistil, že společnost P2P Investments v období od 1. 5. 2020 do 21. 9. 2023 zprostředkovala uzavření 466 Smluv o zápůjčce 57 investorům o celkovém objemu 20 443 000 Kč.
27. Jedním z investorů byl i účastník řízení, který uzavřel se společností P2P Investments Smlouvu o spolupráci dne 2. 9. 2021. Na základě této Smlouvy o spolupráci společnost P2P Investments účastníku řízení zprostředkovala uzavření 116 Smluv o zápůjčce o celkovém objemu 4 340 000 Kč.¹⁵ Všechny 116 Smluv o zápůjčce účastník řízení v období od 3. 9. 2021¹⁶ do 17. 5. 2023¹⁷ uzavřel se spotřebiteli na vlastní účet a odpovědnost.
28. Tabulka č. 1 – Smlouvy o zápůjčce uzavřené účastníkem řízení se spotřebiteli

	Jméno a příjmení dlužníka	Datum narození dlužníka	Datum uzavření smlouvy o zápůjčce s účastníkem řízení	Výše poskytnutého úvěru	Úvěr za dobu trvání byl ve vymáhání ANO/NE
1			3. 9. 2021 ¹⁸	15 000 Kč	ANO
2			6. 9. 2021	7 000 Kč	ANO
3			12. 9. 2021	50 000 Kč	NE
4			14. 9. 2021	7 000 Kč	ANO
5			15. 9. 2021	23 000 Kč	NE
6			21. 9. 2021	40 000 Kč	ANO
7			5. 10. 2021	3 000 Kč	ANO
8			12. 10. 2021	50 000 Kč	NE
9			13. 10. 2021	7 000 Kč	ANO
10			18. 10. 2021	26 000 Kč	ANO
11			18. 10. 2021	5 000 Kč	ANO
12			19. 10. 2021	5 000 Kč	ANO
13			18. 10. 2021	40 000 Kč	ANO
14			25. 10. 2021	7 000 Kč	ANO
15			27. 10. 2021	5 000 Kč	ANO
16			2. 11. 2021	75 000 Kč	ANO

¹³ Viz CD „Podklady“: záznam webových stránek\ Snímek obrazovky_4-7-2024_16411_web.archive.org.jpeg, Snímek obrazovky_4-7-2024_16417_web.archive.org.jpeg, Snímek obrazovky_4-7-2024_16446_web.archive.org.jpeg, Snímek obrazovky_4-7-2024_16453_web.archive.org.jpeg, Snímek obrazovky_4-7-2024_16522_web.archive.org.jpeg, Snímek obrazovky_4-7-2024_16737_web.archive.org.jpeg.

¹⁴ Viz CD „Podklady“: P2P Investments\Odpověď na výzvu č. 1_070581\ Smlouva_o_zapujcce_master.pdf.

¹⁵ Viz CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 3\priloha_1224644401_1_Tabulka_vyzva_final.xlsx.

¹⁶ První Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 3. 9. 2021 se spotřebitelkou [REDACTED].

¹⁷ Poslední Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 17. 5. 2023 se spotřebitelem [REDACTED].

¹⁸ V dokumentu na CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 3\priloha_1224644401_1_Tabulka_vyzva_final.xlsx je uvedeno datum uzavření smlouvy 6. 9. 2021, avšak z předložené smlouvy vyplývá datum uzavření smlouvy 3. 9. 2021 (viz CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 4\ Smlouva-o-zapujcce_Zach x XY).

17			5. 11. 2021	27 000 Kč	ANO
18			11. 11. 2021	50 000 Kč	ANO
19			25. 11. 2021	50 000 Kč	ANO
20			13. 12. 2021	45 000 Kč	ANO
21			13. 12. 2021	10 000 Kč	ANO
22			20. 12. 2021	38 000 Kč	NE
23			11. 1. 2022	20 000 Kč	ANO
24			12. 1. 2022	20 000 Kč	ANO
25			12. 1. 2022	50 000 Kč	NE
26			14. 1. 2022	50 000 Kč	NE
27			21. 1. 2022	30 000 Kč	ANO
28			26. 1. 2022	50 000 Kč	NE
29			28. 1. 2022	60 000 Kč	ANO
30			7. 2. 2022	100 000 Kč	ANO
31			22. 2. 2022	70 000 Kč	ANO
32			25. 3. 2022	60 000 Kč	NE
33			29. 3. 2022	50 000 Kč	ANO
34			31. 3. 2022	75 000 Kč	ANO
35			11. 5. 2022	40 000 Kč	NE
36			13. 5. 2022	50 000 Kč	ANO
37			23. 5. 2022	50 000 Kč	ANO
38			3. 6. 2022	50 000 Kč	NE
39			10. 6. 2022	43 000 Kč	ANO
40			20. 6. 2022	90 000 Kč	ANO
41			24. 6. 2022	47 000 Kč	NE
42			27. 6. 2022	75 000 Kč	NE
43			29. 6. 2022	9 000 Kč	NE
44			13. 7. 2022	75 000 Kč	ANO
45			11. 7. 2022	7 000 Kč	NE
46			12. 7. 2022	50 000 Kč	NE
47			15. 7. 2022	75 000 Kč	ANO
48			15. 7. 2022	30 000 Kč	ANO
49			18. 7. 2022	7 000 Kč	ANO
50			27. 7. 2022	35 000 Kč	ANO
51			8. 8. 2022	65 000 Kč	NE
52			15. 9. 2022	30 000 Kč	NE
53			20. 9. 2022	40 000 Kč	NE
54			19. 9. 2022	75 000 Kč	ANO
55			26. 9. 2022	50 000 Kč	ANO
56			3. 10. 2022	50 000 Kč	ANO
57			13. 10. 2022	50 000 Kč	NE
58			13. 10. 2022	70 000 Kč	NE
59			14. 10. 2022	30 000 Kč	NE
60			27. 10. 2022	50 000 Kč	ANO
61			27. 10. 2022	20 000 Kč	NE

62			7. 11. 2022	30 000 Kč	ANO
63			14. 11. 2022	60 000 Kč	NE
64			15. 11. 2022	50 000 Kč	NE
65			18. 11. 2022	75 000 Kč	ANO
66			8. 12. 2022	40 000 Kč	NE
67			9. 12. 2022	30 000 Kč	NE
68			11. 12. 2022	40 000 Kč	ANO
69			14. 12. 2022	7 000 Kč	NE
70			23. 12. 2022	19 000 Kč	ANO
71			29. 12. 2022	50 000 Kč	NE
72			2. 1. 2023	60 000 Kč	ANO
73			24. 12. 2022	40 000 Kč	ANO
74			6. 1. 2023	46 000 Kč	NE
75			13. 1. 2023	75 000 Kč	NE
76			19. 1. 2023	30 000 Kč	NE
77			20. 1. 2023	30 000 Kč	NE
78			13. 2. 2023	75 000 Kč	ANO
79			27. 2. 2023	45 000 Kč	NE
80			1. 3. 2023	75 000 Kč	NE
81			2. 3. 2023	30 000 Kč	NE
82			9. 3. 2023	30 000 Kč	ANO
83			22. 3. 2023	40 000 Kč	ANO
84			6. 4. 2023	20 000 Kč	NE
85			8. 4. 2023	30 000 Kč	NE
86			11. 4. 2023	60 000 Kč	NE
87			13. 4. 2023	12 000 Kč	NE
88			24. 4. 2023	13 000 Kč	NE
89			25. 4. 2023	45 000 Kč	NE
90			6. 5. 2023	75 000 Kč	NE
91			12. 5. 2023	40 000 Kč	NE
92			15. 5. 2023	20 000 Kč	NE
93			17. 5. 2023	40 000 Kč	ANO
94			6. 9. 2021	25 000 Kč	ANO
95			8. 9. 2021	5 000 Kč	ANO
96			10. 9. 2021	10 000 Kč	ANO
97			20. 9. 2021	25 000 Kč	ANO
98			30. 9. 2021	20 000 Kč	ANO
99			5. 10. 2021	7 000 Kč	ANO
100			25. 10. 2021	5 000 Kč	ANO
101			18. 11. 2021	29 000 Kč	ANO
102			10. 12. 2021	51 000 Kč	ANO
103			8. 6. 2022	33 000 Kč	ANO
104			22. 9. 2022	45 000 Kč	ANO
105			18. 11. 2022	40 000 Kč	ANO
106			6. 9. 2021	20 000 Kč	NE

107			30. 9. 2021	7 000 Kč	NE
108			13. 10. 2021	7 000 Kč	NE
109			26. 10. 2021	40 000 Kč	NE
110			9. 11. 2021	20 000 Kč	NE
111			22. 11. 2021	50 000 Kč	NE
112			27. 12. 2021	15 000 Kč	NE
113			13. 1. 2022	7 000 Kč	NE
114			18. 3. 2022	7 000 Kč	NE
115			27. 5. 2022	7 000 Kč	NE
116			30. 8. 2022	50 000 Kč	NE

29. Společnost P2P Investments za toto zprostředkování inkasovala sjednanou odměnu minimálně výši 232 900 Kč.¹⁹ Z předložených dat společností P2P Investments zároveň vyplývá, že u 61 Smluv o zápůjčce (tj. u 52,58 %) se spotřebitel dostal do prodlení a poskytnutý spotřebitelský úvěr byl za dobu trvání ve vymáhání.

30. Správní orgán vybral vzorek 14 Smluv o zápůjčce²⁰ ze 116 uzavřených Smluv o zápůjčce:

Jméno a příjmení dlužníka	Datum narození dlužníka	Datum uzavření smlouvy o zápůjčce s investorem	Výše poskytnutého úvěru	Doba trvání zápůjčky	Smluvní úrok p.a.	Celková dlužná částka
		3. 9. 2021 ²¹	15 000 Kč	48 měsíců	45 %	32 544 Kč
		18. 10. 2021	26 000 Kč	26 měsíců	46 %	55 706 Kč
		2. 11. 2021	75 000 Kč	48 měsíců	60 %	199 152 Kč
		13. 12. 2021	45 000 Kč	30 měsíců	60 %	87 810 Kč
		11. 1. 2022	20 000 Kč	14 měsíců	60 %	28 280 Kč
		7. 2. 2022	100 000 Kč	60 měsíců	47 %	261 060 Kč
		25. 3. 2022	60 000 Kč	36 měsíců	55 %	123 624 Kč
		13. 5. 2022	50 000 Kč	24 měsíců	56 %	84 168 Kč
		27. 7. 2022	35 000 Kč	48 měsíců	60 %	92 928 Kč
		13. 10. 2022	70 000 Kč	48 měsíců	53 %	169 728 Kč
		11. 12. 2022	40 000 Kč	48 měsíců	45 %	86 832 Kč
		13. 1. 2023	75 000 Kč	48 měsíců	60 %	199 152 Kč
		9. 3. 2023	30 000 Kč	60 měsíců	60 %	95 100 Kč
		17. 5. 2023	40 000 Kč	24 měsíců	60 %	69 576 Kč

31. Na vzorku 14 Smluv o zápůjčce správní orgán ověřil, že skutečně byly Smlouvy o zápůjčce uzavírány účastníkem řízení na vlastní účet a odpovědnost se spotřebiteli za účelem dosažení zisku. Celkem účastník řízení v kontrolním vzorku 14 Smluv o zápůjčce poskytl zápůjčky ve výši 681 000 Kč, když celková dlužná částka činila 1 585 660 Kč, tj. účastník řízení při plnění smlouvy ze strany spotřebitele měl podle podmínek Smluv o zápůjčce vygenerovat zisk ve výši 904 660 Kč.

¹⁹ Podle kontrolního vzorku 14 Smluv o zápůjčce činila odměna 5 % z celkové dlužné částky za každou jednotlivou uzavřenou Smlouvu o zápůjčce, nejméně však 1 000 Kč. Z předložených podkladů není znám údaj o celkové dlužné částce ke všem 116 Smlouvám o zápůjčce, a proto správní orgán provedl výpočet podle hodnoty výše poskytnutého úvěru. Viz CD „Podklady“: P2P Investments\priloha_1224644401_1_Tabulka_vyzva_final_s_vypocty.xlsx.

²⁰ Viz CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 4\ Smlouva-o-zapujce_Zach x XY.

²¹ V dokumentu na CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 3\ priloha_1224644401_1_Tabulka_vyzva_final.xlsx je uvedeno datum uzavření smlouvy 6. 9. 2021, avšak z předložené smlouvy vyplývá datum uzavření smlouvy 3. 9. 2021 (viz CD „Podklady“: P2P Investments\odpověď na výzvu č. 4\ Smlouva-o-zapujce_Zach x XY).

Vyjádření účastníka řízení

32. Účastník řízení v Odporu uvedl, že před zahájením investování si hledal informace o tom, zda je činnost společnosti P2P Investments povolena a regulována Českou národní bankou, když náhledem do příslušných evidencí zjistil, že společnost P2P Investments byla zapsána do seznamů poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu s datem zápisu 8. 11. 2019. Účastník řízení z této skutečnosti vyhodnotil, že činnost společnosti P2P Investments je povolena a regulována Českou národní bankou. V doplnění Odporu účastník řízení dále uvedl, že tuto skutečnost si ověřil telefonátem se zástupcem společnosti P2P Investments, když byl tímto zástupcem společnosti P2P Investments ujištěn, že má společnost P2P Investments veškerá oprávnění tuto službu poskytovat a je dozorována Českou národní bankou.
33. Účastník řízení dále informoval, že společnost P2P Investments ke dni vydání Příkazu retroaktivně upravila svoji činnost takovým způsobem, že investor nemůže překročit limit 10 zápůjček o celkové výši 1 000 000 Kč. Účastník řízení upozornil, že se snažil dohledat právní předpis, stanovisko České národní banky, anebo výklad soudu, který tyto limity stanovil, ale žádný právní předpis nebo stanovisko České národní banky nenašel. V doplnění Odporu účastník řízení dále uvedl, že po telefonátu se zástupcem správního orgánu zjistil, že výše uvedená informace není úplně pravdivá, a kdyby to věděl hned od začátku, tak by se společností P2P Investments nezačal investovat.
34. Účastník řízení proto učinil dotaz u konkurenční společnosti [REDAKCE], IČO [REDAKCE], jakým způsobem je regulována její vlastní činnost a činnost jejich investorů. Tato společnost sdělila, že žádný závazný limit pro investice stanoven nebyl s tím, že odkázala na svůj zápis v příslušných seznamech České národní banky a na judikát Vrchního soudu v Praze sp. zn. 101 VSPH 940/2015-129, který stanovil, že smlouva o zápůjčce mezi dvěma spotřebiteli není smlouva úvěrová a nevztahuje se na ní ZSÚ.
35. Účastník řízení je proto toho názoru, že pokud Vrchní soud stanovil, že jedna strana není dodavatel a druhá strana není spotřebitel, tak se nemůže jednat o podnikatelskou činnost ve smyslu ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku, a tudíž nemohlo dojít k porušení ustanovení § 7 ZSÚ. Účastník řízení je toho názoru, že smlouva o zápůjčce mezi dvěma spotřebiteli není smlouva úvěrová a nevztahuje se na ní ZSÚ.
36. Účastník řízení dále poukázal na to, že v 7 případech z vybraného vzorku 14 případů vznikla z důvodu nesplácení ztráta ve výši 232 060 Kč. Účastník řízení zdůraznil, že jeho činnost tedy nedosáhla správním orgánem uvedeného zisku ve výši 904 660 Kč. Účastník řízení považuje zisk za nezbytný definiční znak podnikání a ten v jeho případě absentuje, a tudíž se nemohl dopustit svými investicemi nedovoleného podnikání.
37. Účastník řízení závěrem sdělil, že právními předpisy nebyla dosud stanovena hranice investic do P2P půjček, když jí Česká národní banka stanovila zpětně pouhým odůvodněním v příkaze společnosti P2P Investments.
38. Vzhledem k výše uvedeným námitkám a skutečnostem účastník řízení navrhl, aby Česká národní banka Příkaz zrušila a věc přezkoumala v dalším řízení. V doplnění Odporu účastník řízení dále informoval, že ihned po obdržení Příkazu investování ukončil a již v něm nepokračuje a ani pokračovat nebude, pokud je tato činnost neoprávněná. Účastník řízení na závěr doplnění Odporu sdělil, že chybami se člověk učí a že se poučil.

Stanovisko správního orgánu vč. právní kvalifikace

39. Správní orgán k návrhu účastníka řízení, aby Česká národní banka zrušila Příkaz, uvádí, že Příkaz byl zrušen dne 15. 8. 2024 podáním Odporu.
40. Námitka účastníka řízení týkající se obezřetnosti, že si ověřoval, zda je činnost společnosti P2P Investments povolená a regulovaná, je nedůvodná. Účastník řízení sám uvedl, že z evidence zjistil, že společnost P2P Investments je držitelem povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu. Povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, které bylo uděleno společnosti P2P Investments, neopravňuje tuto společnost k výkonu činnosti spočívající ve zprostředkovávání spotřebitelských úvěrů.²² Správní orgán vzal na vědomí, že účastník řízení obdržel před začátkem své činnosti zavádějící informace od společnosti P2P Investments, avšak toto účastníka řízení nezavazuje odpovědnosti za spáchaný přestupek.
41. K tvrzení účastníka řízení, že v příkaze ke společnosti P2P Investments byla určena hranice podnikání týkající se poskytování zápůjček v maximální výši 10 smluv o objemu 1 000 000 Kč, když současně jedna smlouva nesmí překročit 100 000 Kč, správní orgán potvrzuje, že se toto tvrzení nezakládá na pravdě. Správní orgán v příkaze č. j. 2024/91998/650 ze dne 7. 8. 2024 v odst. 43. pouze zdůraznil, že společnost P2P Investments ve výzvě č. j. 2019/026242/CNB/570 ze dne 7. 3. 2019 v rámci licenčního řízení vedeného pod sp. zn. Sp/2023/71/658 byla upozorněna na to, že činnost jednotlivých investorů by mohla být považována za neoprávněné poskytování spotřebitelského úvěru, resp. o neoprávněné zprostředkování spotřebitelského úvěru ze strany společnosti P2P Investments, když za soustavnou činnost lze považovat i poskytnutí 10 zápůjček v průměrné výši 100 000 Kč. Správní orgán tedy již v rámci řízení o udělení povolení k činnosti poskytovatele platebních služeb malého rozsahu výslovně společnost P2P Investments upozornil na to, že nelze tuto činnost vykonávat ze strany investorů soustavně, když společnost P2P Investments na to deklarovala, že budou osloveni investoři s cílem zainvestovat pouze jednorázově.
42. Argumentace dotazem u konkurenční společnosti [REDAKCE], IČO [REDAKCE], je podle názoru správního orgánu rovněž nedůvodná, když činnost společnosti [REDAKCE], IČO [REDAKCE], není předmětem tohoto řízení. Odkaz účastníka řízení na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 101 VSPH 940/2015-129 ze dne 23. 6. 2016, je též účelový. Z rozsudku Vrchního soudu v Praze sp. zn. 101 VSPH 940/2015-129 ze dne 23. 6. 2016 vyplývá, že se soud zabýval dvěma smlouvami o úvěru, které byly uzavřeny dne 19. 2. 2013 a 11. 6. 2013, když učinil závěr, že se nejedná ve vztahu mezi věřitelem a dlužníkem o spotřebitelské smlouvy. Z rozsudku Vrchního soudu v Praze sp. zn. 101 VSPH 940/2015-129 ze dne 23. 6. 2016 nevyplývá, že by soud řešil otázku, zda věřitel nevykonával činnost soustavně, tj. jako podnikání. Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 101 VSPH 940/2015-129 ze dne 23. 6. 2016 je pro tuto konkrétní projednávanou věc tedy zcela nepřiléhavý. Účastník řízení neuzavřel pouze 2 smlouvy o úvěru, ale uzavřel v období od 7. 6. 2022 do 15. 5. 2023 nesporně celkem 116 Smluv o zápůjčce.²³

²² Srovnej ustanovení § 58 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.

²³ K rozsahu činnosti srov. např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1566/2020 ze dne 26. 11. 2020. Z tohoto usnesení vyplývá, že soudy nižší instance došly k závěru, že za soustavné poskytování půjček za účelem dosažení zisku lze považovat

43. Správní orgán v této věci odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu v Praze sp. zn. 33 Cdo 2919/2022 ze dne 28. 3. 2023, kterým byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 38 Co 109/2021 – 232, kde soud uvedl: „Jde-li o úpravu v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku (dále opět jen „o. z.“), v definičním vymezení podnikatele se odráží dřívější právní úprava obsažená v § 2 obch. zák. V novém pojetí podnikatele však byla opuštěna dřívější podmínka, podle níž je podnikatelem osoba nadaná podnikatelským oprávněním. Podnikatel je tudíž v rámci obecné definice vymezen podle reálné činnosti, nikoliv podle toho, zda má veřejnoprávní oprávnění k podnikání, či nikoliv (srov. Pelikánová, Pelikán In: Švestka, Dvořák, Fiala a kol. 2020 s. 866). Pokud osoba vykonává výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem, tedy činnost, která vykazuje charakteristické znaky podnikatele, ač tuto činnost vykonává neoprávněně (tedy chybí jí příslušné živnostenské nebo jiné oprávnění), považuje se za podnikatele (Lasák, Jan. § 420 [Pojem podnikatele]. In: Lavický, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1318, marg. č. 2.). Na dřívější úpravu § 3a obch. zák., u níž se absence oprávnění či existence zákazu vztahovala pouze k podnikání, navazuje širší úprava § 5 odst. 2 o. z., která brání tomu, aby s absencí veřejnoprávního oprávnění byl spojován závěr o neplatnosti právního jednání bez toho, že by se ho dovolala dotčená strana, nikoliv ten, kdo veřejnoprávní povinnost porušil. Právní závěr odvolacího soudu, že poskytne-li zápůjčku osoba bez příslušného oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů, nejde o spotřebitelský úvěr a úprava zákona o spotřebitelském úvěru „se na věc nevztahuje“, je v rozporu s § 5 odst. 2 o. z., který stanoví, že proti vůli dotčené strany nelze zpochybnit povahu nebo platnost právního jednání jen proto, že jednal ten, kdo nemá ke své činnosti potřebné oprávnění, nebo komu je činnost zakázána. Tomu odpovídá i důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru, podle níž „...Definice poskytovatele (v současné právní úpravě „věřitel“) je transpoziční, avšak je vázána na definici pojmu poskytování. Pojem je nastaven tak, aby zahrnul všechny osoby, které fakticky činnost vykonávají, bez ohledu na to, zda mají příslušné oprávnění či nikoli.“ (důvodová zpráva k § 3 zákona). Nad výše uvedené - podle dikce § 2 zákona o spotřebitelském úvěru o spotřebitelský úvěr půjde nejen v případě poskytnutí finanční služby spotřebiteli, ale i v případě jejího zprostředkování spotřebiteli. Je tomu tak proto, že „(dalším) prvkem definice spotřebitelského úvěru je jeho poskytnutí nebo zprostředkování spotřebiteli poskytovatelem nebo zprostředkovatelem. To znamená, že se jedná o spotřebitelský úvěr vždy, pokud je věřitelem ze smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, poskytovatel. Stejně tak se jedná o spotřebitelský úvěr, pokud v procesu úvěrování spotřebitele vystupuje jako prostředník zprostředkovatel. V takovém případě jde o spotřebitelský úvěr, i když věřitelem ze smlouvy, ve které se tento úvěr sjednává, není poskytovatel (ve výše uvedeném smyslu).“ (viz důvodová zpráva k § 2 zákona o spotřebitelském úvěru). Z posledně řečeného vyplývá nesprávnost (dílčího) závěru odvolacího soudu, že pro právní posouzení věci (konkrétně otázky, zda jde o spotřebitelský úvěr) není významné, zda a jaké smlouvy žalovaný uzavřel s osobami, které se na sjednání zápůjčky podílely.“

u fyzické osoby bez oprávnění uzavření nejméně 8 smluv o zápůjčce, když v 7 případech šlo o půjčky úročené sazbami 25 % až 40 %. Cit. „Žalovaný soustavně poskytoval půjčky za účelem dosažení zisku „ve formě smluvných úroků a smluvních pokut,“ takže jeho činnost – bez ohledu na to, že neměl k tomuto druhu podnikání oprávnění – naplnila znaky podnikání (§ 3a odst. 1 obch. zák.).“ a „V době od 13. 10. 2011 do 16. 5. 2014 uzavřel žalovaný nejméně osm smluv o půjčce (zápůjčce). V sedmi případech šlo o půjčky úročené sazbami ve výši 25% až 40% ročně, tedy sazbami, které odpovídají nebo převyšují míru obvyklou v komerční sféře. Všechny půjčky (zápůjčky) byly zajištěny (utvrzeny) vysokými smluvními pokutami (obvykle přesahujícími 100% jistiny ročně), které žalovaný vůči rizikovým dlužníkům v plné výši uplatňoval.“

44. Z rozsudku Nejvyššího soudu v Praze sp. zn. 33 Cdo 2919/2022 ze dne 28. 3. 2023 vyplývá, že poskytnutý úvěr osobou bez příslušného oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů je spotřebitelským úvěrem, a že za podnikatele lze považovat jakoukoli osobu, která podle reálné činnosti vykonává výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem, tedy činnost, která vykazuje charakteristické znaky podnikatele, ač tuto činnost vykonává neoprávněně.
45. V této souvislosti je i nedůvodná námitka účastníka řízení, že nedosáhl zisku, když ze vzorku 14 Smluv o zápůjčce 7 osob nesplácelo, čímž vznikla ztráta 232 060 Kč, a proto se nemůže jednat podnikání, když absentuje znak podnikání v podobě zisku. Správní orgán musí zdůraznit, že v ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku je znak podnikání uveden jako „za účelem dosažení zisku“. Obdobně jako v ustanovení § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, kde je v definici uveden totožný pojem „za účelem dosažení zisku“, není rozhodující, zda podnikatel dosáhne skutečně zisku, ale rozhodující je ta skutečnost, že je činnost vykonává proto, aby dosáhl zisku.²⁴ Podnikatel zřejmě může mít v úmyslu dosáhnout zisku, ale reálně může z různých důvodů dosáhnout ztráty, avšak i v tomto případě se bude pořád jednat o podnikání ve smyslu ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku. Podstatné je, že ze zjištění správního orgánu jednoznačně vyplývá ta skutečnost, že z kontrolního vzorku 14 Smluv o zápůjčce účastník řízení poskytl zápůjčky ve výši 681 000 Kč s úrokem od 45 do 60 % p.a., když celková dlužná částka činila 1 585 660 Kč, tj. účastník řízení vykonával činnost za tím účelem, aby ze 14 Smluv o zápůjčce vygeneroval zisk ve výši 904 660 Kč. Správní orgán má tedy za nesporné, že tímto účastník řízení jednoznačně naplnil znak podnikání „za účelem dosažení zisku“. Skutečnost, že 7 ze 14 spotřebitelů nesplácelo, je rizikem podnikání, a tato je zcela irelevantní pro posouzení podnikání.
46. Na základě posouzení reálné činnosti účastníka řízení, který od 3. 9. 2021 do 17. 5. 2023 poskytl prostřednictvím P2P platformy provozované na webových stránkách www.JBank.cz a www.julu.cz společností P2P Investments, celkem 116 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 4 340 000 Kč s tím, že měl v úmyslu podle podmínek jím uzavřených Smluv o zápůjčce vygenerovat zisk za sjednaný smluvní úrok, správní orgán nemá žádné pochyby o tom, že účastník řízení vykonával výdělečnou činnost, která vykazovala všechny charakteristické znaky podnikatele podle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku, a proto nelze přisvědčit námitce účastníka řízení, že se nedopustil podnikání.
47. Správní orgán má na základě výše uvedených zjištění za prokázané, že účastník řízení **samostatně, vlastním jménem, na vlastní účet a na vlastní odpovědnost** v období od 3. 9. 2021²⁵ do 17. 5. 2023²⁶ **soustavně** (nikoli jednorázově, příležitostně či nahodile) **uzavíral Smlouvy o zápůjčce** (smlouvy o zápůjčce podle ustanovení § 2390 občanského zákoníku) **s fyzickými osobami, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti** nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání a které byly ve Smlouvách o zápůjčce identifikovány jménem, příjmením, datem narození, bydlištěm, **tedy se spotřebiteli** ve smyslu ustanovení § 419 občanského zákoníku, **a na základě takto uzavřených smluv těmto spotřebitelům poskytl** prostřednictvím P2P platformy provozované

²⁴ Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 4 As 9/2007-109 slovní spojení „za účelem dosažení zisku“ vyložil následovně: „Slovní spojení „za účelem dosažení zisku“ obsažené v definici živnosti přitom neznamená, že výkon živnosti vždy musí vést ke kladnému hospodářskému výsledku.“

²⁵ První Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 3. 9. 2021 se spotřebitelkou [REDACTED].

²⁶ Poslední Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 17. 5. 2023 se spotřebitelem [REDACTED].

na webových stránkách společností P2P Investments, **peněžitě zápůjčky, za jejichž poskytnutí účastníku řízení náležel zisk ve formě individuálně sjednaného úroku,** který se pohyboval v kontrolním vzorku 14 Smluv o zápůjčce v rozmezí od 45 do 60 % p.a. Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení byl podle ustanovení § 420 odst. 1 občanského zákoníku podnikatelem, protože vyvíjel vlastním jménem, na vlastní účet a na vlastní odpovědnost soustavnou podnikatelskou činnost, a proto Smlouvy o zápůjčce uzavřené s fyzickými osobami lze označit za spotřebitelské smlouvy, tj. konkrétně za smlouvy o spotřebitelském úvěru.

48. Peněžitá zápůjčka poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli je přitom podle ustanovení § 2 odst. 1 ZSÚ spotřebitelským úvěrem. Poskytovat spotřebitelský úvěr jako podnikatel pak mohou pouze osoby vyjmenované v ustanovení § 7 ZSÚ, tedy v případě osob se sídlem v České republice s oprávněním uděleným Českou národní bankou, resp. zapsané do příslušného registru. Účastník řízení však tímto oprávněním nedisponoval.
49. Tím, že účastník řízení bez příslušného oprávnění v období od 3. 9. 2021²⁷ do 17. 5. 2023²⁸ neoprávněně poskytl prostřednictvím P2P platformy provozované na webových stránkách www.JBank.cz a www.julu.cz společností P2P Investments s.r.o., IČO 070 19 505, se sídlem Pražská 84/15, Vnitřní Město, 301 01 Plzeň, celkem 116 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 4 340 000 Kč, tak v rozporu s ustanovením § 7 ZSÚ poskytoval spotřebitelské úvěry, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) ZSÚ.

Sankce

50. Za přestupek podle ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) ZSÚ, kterého se účastník řízení prokazatelně dopustil, lze uložit podle ustanovení § 157 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu až do 20 000 000 Kč.
51. V posuzovaném případě se jako prostředek, který zajistí splnění zejména generálně preventivního i represivního účelu trestu, jeví uložení pokuty. S ohledem na velmi vysokou závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu.
52. Správní orgán se při rozhodování o uložení sankce zabýval možnými důvody pro zproštění odpovědnosti účastníka řízení za porušení právních povinností. Podle ustanovení § 23 odst. 1 přestupkového zákona se na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek použijí obdobně ustanovení § 20 a 21 téhož zákona, s výjimkou § 20 odst. 1 a 2 a odst. 4 písm. a) a b) téhož zákona. Podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona právnická osoba (tedy i podnikající fyzická osoba) za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. K této zákonem připouštěné **liberaci** účastníka řízení správní orgán uvádí, že správnímu orgánu není známo, že by účastník řízení vyvinul veškeré úsilí směřující k zabránění porušení povinnosti stanovené mu zákonem.
53. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti a u trvajícího přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo

²⁷ První Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 3. 9. 2021 se spotřebitelkou [REDACTED].

²⁸ Poslední Smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 17. 5. 2023 se spotřebitelem [REDACTED].

za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.

54. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména **významem zákonem chráněného zájmu**, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, **významem a rozsahem následku** přestupku, **způsobem spáchání** přestupku, **okolnostmi** spáchání přestupku, u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, je-li tato známkou skutkové podstaty přestupku, **délkou doby**, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.
55. Podle **typové závažnosti, respektive významu zákonem chráněného zájmu** vyjádřeného horní hranicí sazby peněžité sankce patří přestupek upravený v ustanovení § 157 odst. 1 písm. d) ZSÚ spočívající v neoprávněném poskytování spotřebitelských úvěrů mezi nejzávažnější přestupky upravené ZSÚ.
56. Výše popsané delikt ní jednání má charakter tzv. ohrožovacího přestupku, tzn. že jeho **následkem** je již samotné ohrožení zájmu chráněného zákonem, v daném případě na ochraně spotřebitelů při poskytování spotřebitelských úvěrů. Pokud jde o **účinek** protiprávního jednání účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty přestupku spáchaného účastníkem řízení dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za výše popsaný přestupek není třeba vzniku škody. Velmi závažným následkem delikt ního jednání účastníka řízení tedy bylo již samotné ohrožení. Nelze však ani opomenout tu skutečnost, že účastník řízení velmi zásadním způsobem zvýšil závažnost spáchaného přestupku tím, že poskytl bez dalšího úvěry za smluvní úrok ve výši 45 až 60 % p.a., který byl přinejmenším v 10 případech²⁹ z kontrolního vzorku 14 Smluv o zápůjčce nepřiměřeně vysoký.³⁰ Úvěry byly navíc poskytovány často osobám, které nebyly schopny je splácet.³¹ Účelem regulace upravené v ZSÚ je právě zabránit těmto praktikám na trhu poskytování spotřebitelských úvěrů, aby nedocházelo u spotřebitelů a u společnosti jako celku k negativním socioekonomickým důsledkům.³²

²⁹ U spotřebitelů [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] se smluvní úrok pohyboval mezi 50 až 60 % p.a. Zatímco průměrné měsíční úrokové sazby u bank a stavebních spořitelů se pohybovaly v období od 3. 9. 2021 do 17. 5. 2023 od 7,45 do 9,72 %. Viz https://www.cnb.cz/arad/#/cs/display_link/main_SMIRNOOBUVMIRS404CZK011111. U úvěrů z kreditních karet u bank a stavebních spořitelů se průměrné měsíční úrokové sazby v období od 3. 9. 2021 do 17. 5. 2023 pohybovaly od 23,66 do 26,03 %. Viz https://www.cnb.cz/arad/#/cs/display_link/main_SMIRNOOBUVMIRS435CZK011111.

³⁰ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 ze dne 15. 12. 2004, kde soud uvedl: „Nelze totiž přehlédnout, že dlužník uzavírá smlouvu o půjčce a dohodu o úrocích z půjčené částky často právě z důvodu své tíživé finanční situace; neodpovídá obecně uznávaným pravidlům chování a vzájemným vztahům mezi lidmi a mravním principům společenského řádu, aby dlužník i v takové situaci poskytoval (musel poskytovat) věřiteli nepřiměřené nebo dokonce „lichvářské“ úroky. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že nepřiměřenou, a tedy odporující dobrým mravům je zpravidla taková výše úroků sjednaná ve smyslu ustanovení § 658 odst. 1 obč. zák., která podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček.“

³¹ U 52,58 % uzavřených Smluv o zápůjčce se spotřebitel dostal do prodlení a poskytnutý spotřebitelský úvěr byl za dobu trvání ve vymáhání. Ve 4 případech (u spotřebitelů [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]) z kontrolního vzorku 14 Smluv o zápůjčce došlo k předložení spotřebitele, které je řešeno prostřednictvím insolvence. Viz CD „Podklady“: soubory přihláška pohledavky [redacted].pdf, přihláška pohledavky [redacted].pdf, přihláška pohledavky [redacted].pdf a insolvenční návrh [redacted].pdf.

³² Viz např. nález Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 4129/18 ze dne 26. 2. 2019, kde soud uvedl: „Nejvyšší soud k úvěrovým smlouvám ve spotřebitelských vztazích v rozsudku ze dne 25. 7. 2018 sp. zn. 33 Cdo 2178/2018 mimo jiné uvedl, že důsledky

57. ZSÚ konstruuje odpovědnost za deliktní jednání účastníka řízení jako **objektivní odpovědnost**, tj. jeho odpovědnost je dána bez ohledu na **zavinění** účastníka řízení. Není tedy rozhodující, zda účastník řízení zákon porušil úmyslně či z nedbalosti.
58. Pokud jde o **způsob** porušení zákona, jedná se o **přestupek komisivní povahy**, neboť účastník řízení se jej dopustil aktivním jednáním, když poskytoval spotřebitelské úvěry bez příslušného oprávnění k činnosti.
59. Správní orgán při úvaze o výši sankce přihlédl v rámci zákonem stanoveného rozpětí též k **délce doby**, po kterou trvalo vytýkané protiprávní jednání účastníka řízení, tj. kdy je nesporné, že protiprávní jednání účastníka řízení trvalo po dobu více než 1 roku a 8 měsíců.
60. Se stejnou pečlivostí, s jakou správní orgán zjišťoval a hodnotil závažnost protiprávního jednání účastníka řízení, vyhledával i **skutečnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení**. Správní orgán vzal proto do úvahy zejména skutečnost, že účastník řízení nebyl dosud Českou národní bankou trestán, což správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost. Správní orgán při ukládání sankce zohlednil i skutečnost, že účastník řízení nebyly sděleny pravdivé informace ze strany společnosti P2P Investments, a že účastník řízení bezodkladně po vydání Příkazu svoji činnost ukončil.
61. Správní orgán za výše uvedené porušení zákona rozhodl uložit sankci ve formě pokuty, a při úvaze o konkrétní výši pokuty vzal správní orgán v úvahu jak **represivní**, tak individuální **preventivní účinek ukládané pokuty**, když cílem ukládané pokuty je nejen potrestat účastníka řízení, ale především ho odradit od dalšího takového jednání. Současně v rámci generální prevence dává správní orgán všem subjektům najevo, že jednání tímto způsobem porušující právní předpisy hodnotí jako velmi závažný přestupek, jehož následkem je uložení peněžitého postihu.
62. Správní orgán je přesvědčen, s ohledem na generální prevenci, jejímž cílem je v daném případě ochránit spotřebitele právě před nezákonným a neodborným jednáním subjektů poskytujících spotřebitelské úvěry, o nutnosti uložit účastníkovi řízení za vytýkaná jednání peněžitou sankci, tak aby dal účastníkům trhu na vědomí, že vytýkané jednání považuje za velmi závažné porušení ZSÚ, které musí být trestáno. Správní orgán s ohledem na všechny zmiňované okolnosti, považuje pokutu ve výši **300 000 Kč** za přiměřenou. Správní orgán nemá ani za to, že by pokuta ve výši 1,5 % zákonem stanovené maximální výše byla pro účastníka řízení vzhledem k jeho majetkovým poměrům likvidační, jelikož tento poskytl 116 zápůjček o celkovém objemu 4 340 000 Kč. Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu za likvidační i k faktu, že správní orgán přistoupil vzhledem k dalším okolnostem, které se objevily až v rámci vedeného správního řízení, ke snížení uložené sankce oproti Příkazu z 350 000 Kč na 300 000 Kč, když účastník řízení nenamítal a ani nic nedoložil v Odporu proti Příkazu, že by uložená sankce Příkazem ve výši 350 000 Kč byla pro něho likvidační či mu způsobila existenční potíže.

neschopnosti splácet úvěr se netýkají jen dlužníka (spotřebitele), ale dotýkají se společnosti jako celku, neboť na tu mají vliv důsledky dlužníkovy předlužení a případné insolvence. Do veřejné sociální sítě pak spadne často nejen dlužník, ale většinou i osoby na něm závislé, dojde k porušení rodinných a sociálních vztahů. Proto je na věřiteli (zde vedlejší účastníci), aby dlužníka - spotřebitele (zde stěžovatele) náležitě před poskytnutím úvěru prověřil (posoudil jeho schopnost úvěr splácet). Úvěr pak smí spotřebiteli poskytnout jen tehdy, když odbornou péčí schopnost dlužníka posoudil a z jeho zjištění je zřejmé, že dlužník bude schopen úvěr splácet.“

Odůvodnění povinnosti nahradit náklady řízení

63. Správní orgán v rozhodnutí ze shora uvedených důvodů shledal, že účastník řízení svým jednáním porušil ZSÚ. Účastník řízení tedy vyvolal řízení porušením své povinnosti. Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví, že povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec.
64. Prováděcí předpis, tj. vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 145/2024 Sb., svým ustanovením § 6 odst. 1 stanovuje, že paušální částka nákladů řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 2 500 Kč. Z uvedených důvodů uložil správní orgán účastníku řízení k úhradě náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení